

Hvorfor velge fiskerinæringen?

Innlegg på forskningsdagene i Midt Troms.
Torsdag 22. september

Edgar Henriksen

Samfunnsutviklingen

- Vi blir stadig rikere fordi vi:
 - Produserer effektivt
 - Er teknologisk avansert
 - Har god utdanning
- God lønn
- Mange jobber å velge i
 - Konkurransen om arbeidskraft.

Mer fisk, men færre som jobber med fisk – hvorfor?

05.09.2012

Forskningsagene i Midt-Troms

3

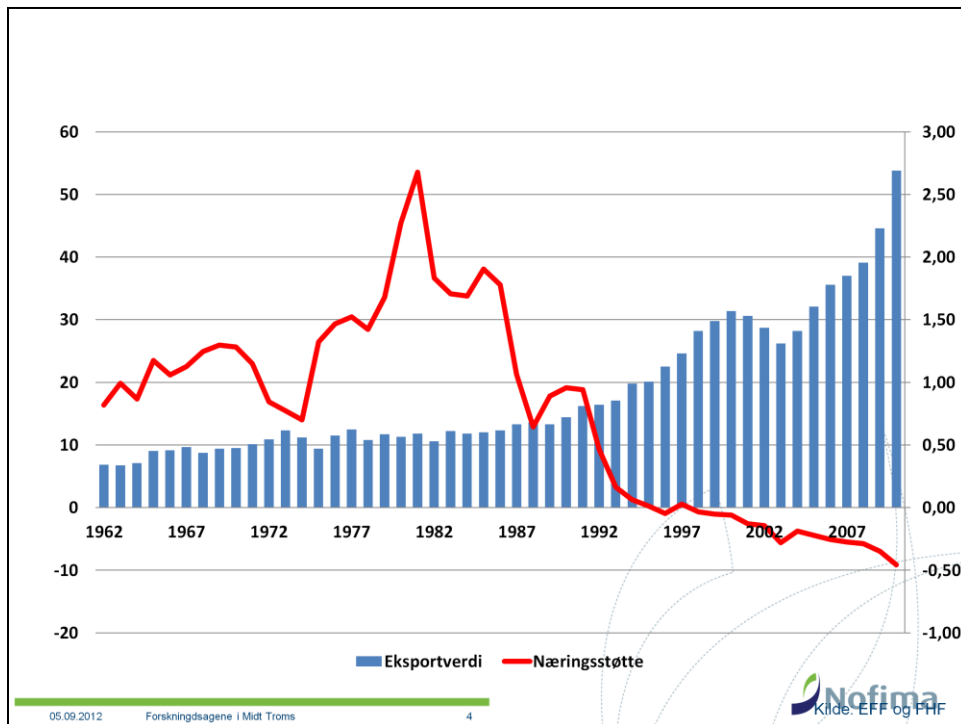

Havna i Henningsvær i lofotsesongen i tre tidsperioder:

50-tallet, 70-tallet og 2010.

En illustrasjon på at antall fiskefartøy og antall fiskere har gått sterkt tilbake i perioden.

Fisket utenfor Henningsvær er også preget av kysttorskvernet. Den så kalte «Henningsværboksen» medvirker nok til at en ekstra reduksjon av antall fartøy i 2010.

Rådene er tatt og inkludert i norsk fiskeripolitikk.

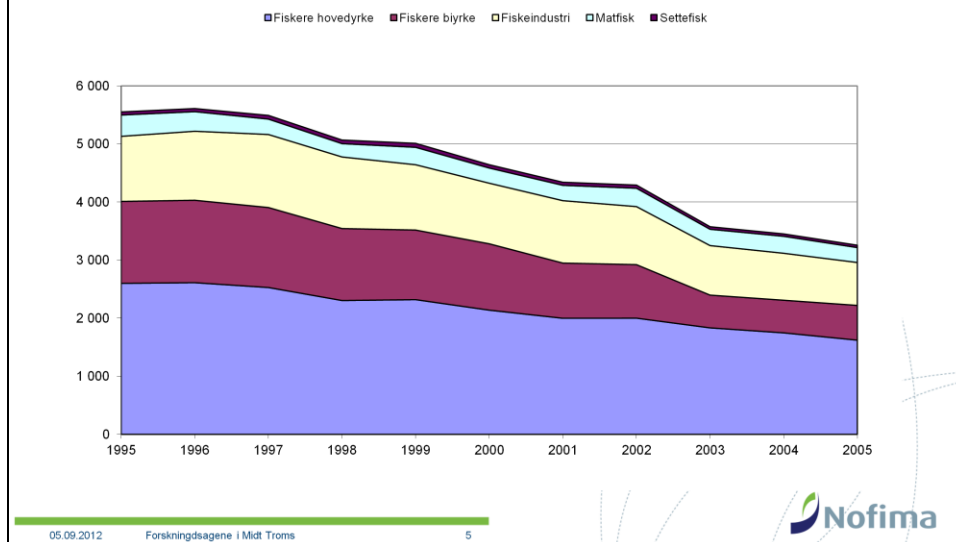
Vi opplever i dag at bestandene er i godt hold og det settes stadig nye eksportrekorder i norsk sjømatsektor.

Samtidig gjorde både hensynet til bestandene og handelspolitiske forhold at viktige virkemiddel – som inkluderte subsidier - ble avvirket.

Det er imponerende at sjømatsektoren har gått fra å være en sterkt subsidiert næring til selv å sette av en halv milliard årlig til markedstiltak og FoU.

Konsekvensene av stengingen av allmenningen, fjerning av subsidier sammen med teknologiske endringer har vært store.

Årsverk i fiskerinæringa i Troms.

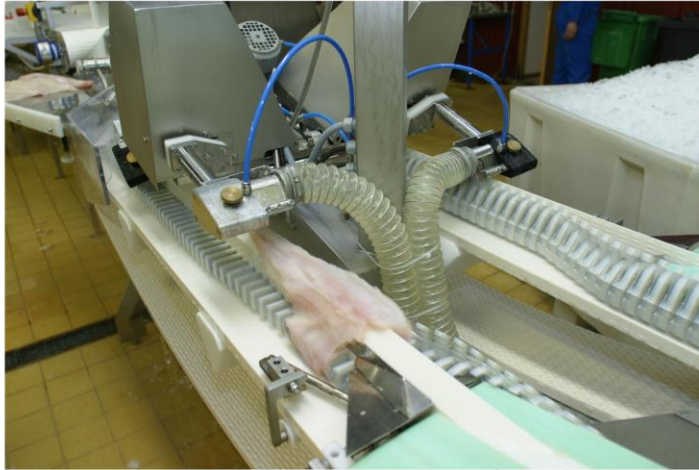
Antall årsverk i den tradisjonelle fiskerinæringa går til bake som følge av strukturering, effektivisering og omlegging av produksjon. I perioden har arbeidsintensive produkter som filet blitt redusert.

Til tross for at oppdrettsnæringen sterkt øker kvantum er sysselsettingen stabil

Hva er forklaringene?

- Bygge opp bestander
- Lønnsomhet i fiskeflåten ved å redusere antall fartøy og fiskere
 - Gode lønns og arbeidsvilkår
 - Modernisering
- Fiskeindustrien har også modernisert
 - Konkurransen fra utlandet
 - Nye krav fra Mattilsynet (og andre myndigheter)
 - Konkurrere om arbeidskraft
- Havbruksnæringa har hele tiden hatt fokus på effektivitet
 - Få mennesker produserer enorme verdier

Moderne fiskeproduksjon

05.09.2012

Forskningsagene i Midt-Troms

7

 Nofima

I oppdrettsnæringa fores fisken med automater

Moderne måleteknikker og avansert databehandling kombineres av forskere ved Nofima for å oppdage bein og kveis i filet.

Datastyrt utstyr for å fjerne bein, kveis eller blod

Høyt utdannet og spesialisert arbeidskraft trengs for å utvikle ny teknologi og for å betjene avansert utstyr.

Moderne fartøy

05.09.2012

Forskningsagene i Midt-Troms

8

 Nofima

«Åsta B» er et moderne mindre kystfiskefartøy utstyrt med autolinesystem. I 2011 fisket fartøyet i underkant av 1 500 tonn, mest hyse. Et mannskap på 8 går så kalt 1:1 system (en måned på en måned fri) og har hadde lott (årslønn) på mellom 600 – 700 tusen.

«Einar Erlend» et moderne større kystfiskefartøy med rettigheter for å fiske torsk, hyse og sei i tillegg til sild, makrell og lodde. Fisket mer enn 6 millioner kg i 2010.

«Björg Pauline» er levert i 2009 til Nordlaks på Stokmarknes. Hun var da verdens største og mest moderne brønnbåt for oppdrettsnæringen.

Større fartøy krever høyt utdannet arbeidskraft i styrhuset (skipper og styrmann) og i maskinen.

Hva kan fiskerinæringa by på?

- Mange yrkesvalg og konkurranse om ungdommen.
- Fiskerinæringa må by dere som ungdom interessante jobber og gode arbeidsvilkår.
- Trenger mange ulike kvalifikasjoner
- Fiskeflåten
 - Navigatører, maskinister og dyktig mannskap
- Fiskeindustrien og oppdrettsnæringa
 - Økonomer, teknologer, fagarbeidere og produksjonsarbeidere
- Markedsleddet
 - Markedsførere som er språkmektige, analytikere
- Forskning og forvaltning
 - Forskjellige typer samfunnsvitere og naturvitere